

A C-514/16. sz. ügyben hozott ítélet
Isabel Maria Pinheiro Vieira Rodrigues de Andrade és Fausto da Silva
Rodrigues de Andrade kontra José Manuel Proença Salvador, Crédito
Agrícola Seguros – Companhia de Seguros de Ramos Reais SA és Jorge
Oliveira Pinto

Sajtó és Tájékoztatás

A rendeltetésük szerint munkagépként is használt járművek által okozott károkat csak abban az esetben kell kötelező gépjármű-felelősségbiztosítással fedezni, ha azokat elsődlegesen szállítási eszközként használják

Az, hogy a jármű mozdulatlanul áll, illetve az, hogy a motorja jár-e a baleset bekövetkezésének pillanatában, önmagában nem zárja ki, hogy a jármű e pillanatban való használata annak szállítási eszközként betöltött funkciójának a körébe tartozzon

Maria Alves 2006 márciusában életét veszítette egy olyan balesetben, amely abban a mezőgazdasági üzemben következett be, ahol dolgozott. M. Alves-re rázuhant egy olyan traktor, amely az üzem földútján mozdulatlanul állt, és amelynek a motorja járt egy növényvédő szer permetezésére szolgáló szivattyú működtetése érdekében. E traktort elsodorta egy földcsuszamlás, amelyet többek között a traktor súlya, a motorjának és a permetezőgép szivattyújának a rezgése, illetve az erős esőzések okoztak. M. Alves özvegye keresetet indított aziránt, hogy a balesetből származó nem vagyoni kár megtérítésére vagy az üzem tulajdonosait és a traktor tulajdonosait kötelezzék egyetemlegesen, vagy azt a biztosítótársaságot, amellyel e jármű tulajdonosa szerződést kötött az említett jármű kötelező felelősségbiztosítására vonatkozóan, azaz, a CA Segurost abban az esetben, ha az ilyen káreseményt e társaságnak kell fedeznie.

A gépjármű-felelősségbiztosításról szóló első irányelv¹ előírja, hogy a tagállamok területén üzemben tartott gépjárműveknek gépjármű-felelősségbiztosítással kell rendelkezniük.

A Tribunal da Relação de Guimarãeshez (guimarães-i fellebbviteli bíróság, Portugália) rámutat, hogy a Bíróság egy olyan ügyben, amely egy mezőgazdasági traktor által végrehajtott tolatási manővert érintett², megállapította, hogy a „gépjármű forgalomban való részvétele” fogalmába tartozik a gépjárművek minden olyan használata, amely összeegyeztethető e gépjárművek szokásos funkciójával. A portugál bíróság véleménye szerint ezen ügy körülményei alapján megállapítható, hogy egy jármű szokásos funkciójának a mozgás minősül. A Bíróság azonban még nem határozott arról a kérdéssel, hogy a „gépjárművek forgalomban való részvétele” fogalmába beletartozik-e a helyváltoztatás nélküli, hajtóerőt biztosító gépként való gépjárműhasználat. A Tribunal da Relação de Guimarães-ben ezért az a kérdés merült fel, hogy a kötelező felelősségbiztosításra vonatkozó uniós szabályozásnak a károsultak védelmére irányuló céljára, az uniós jog egységes alkalmazása biztosításának a szükségességére tekintettel indokolt-e a „gépjárművek forgalomban való részvétele” fogalmának alkalmazási köréből kizárni azokat a helyzeteket, amelyekben a gépjármű mozdulatlanul áll, és egy más munkához hajtóerőt biztosító

¹ A tagállamok gépjármű-felelősségbiztosításra és a biztosítási kötelezettség ellenőrzésére vonatkozó jogszabályainak közelítéséről szóló, 1972. április 24-i 72/166/EGK tanácsi irányelv (HL 1972. L 103., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 1. kötet, 10. o.; a továbbiakban: első irányelv). A gépjármű-felelősségbiztosításról és a biztosítási kötelezettség ellenőrzéséről szóló, 2009. szeptember 16-i 2009/103/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2009. L 263., 11. o.) hatályon kívül helyezte az első irányelvet. Mindazonáltal az alapügy tényállásának időpontjára tekintettel az alapügyre továbbra is az első irányelv az irányadó.

² 2014. szeptember 4-i Vnuk ítélet (C-162/13; lásd a 117/14. sz. sajtóközleményt). Egy másik ügyben, mely folyamatban van, a Bíróságnak tovább kell pontosítania a „gépjármű forgalomban való részvétele” fogalmát egy olyan balesettel kapcsolatban, amely katonai gyakorlótéren következett be, és amelyben egy katonai jármű volt érintett (Núñez Torreiro ügy, C-334/16).

gépként szokásos funkciója keretében kerül felhasználásra, jöllehet e használat súlyos, akár halálos baleseteket okozhat.³

A mai ítéletében a Bíróság megállapítja, hogy a „gépjárművek forgalomban való részvételének” az irányelv értelmében vett fogalma nem foglalja magában az olyan helyzetet, amelyben egy mezőgazdasági traktor balesetben volt érintett, és e baleset bekövetkezésének pillanatában az elsődleges funkciója nem a szállítási eszközként való alkalmazás volt, hanem az, hogy munkagépként biztosítsa egy növényvédőszer-permetező szivattyújának a működtetéséhez szükséges hajtóerőt.

A Bíróság először is rámutat arra, hogy a portugál bíróság kérdése azon az előfeltevésen alapszik, hogy a traktor tulajdonosa által kötött biztosítási szerződés kizárólag az annak közlekedéséhez kapcsolódó polgári jogi felelősséget fedezi. E körülmények között a Bíróság megvizsgálja, hogy a M. Alves halálához vezető helyzet minősülhet-e a traktor forgalomban való részvételéhez kapcsolódó balesetnek az irányelv értelmében.

A Bíróság ezt követően megállapítja, hogy „gépjármű forgalomban való részvétele” fogalmának meghatározása nem bízható az egyes tagállamok mérlegelésére, hanem az az uniós jog önálló fogalma, amelyet egységesen kell értelmezni.

A Bíróság hangsúlyozza, hogy **az irányelv értelmében a „gépjármű forgalomban való részvétele” fogalmának hatálya nem függ azon út jellemzőitől, amelyen a gépjárművet használják, és e fogalomba beletartozik a gépjármű szállítási eszközként való mindenfajta használata.** E tekintetben az, hogy a traktor a baleset bekövetkezésének a pillanatában mozdulatlanul állt, önmagában nem zárja ki, hogy e gépjárműnek az ezen időpontban fennálló használata a szállítási eszközként betöltött funkciójának a körébe, és így a „gépjármű forgalomban való részvételének” az irányelv értelmében vett fogalmába tartozzon. A Bíróság hozzáfűzi, hogy az a kérdés, hogy e gépjármű motorja a baleset bekövetkezésének a pillanatában járt-e, nem meghatározó e tekintetben. A Bíróság azonban rámutat arra, hogy **az olyan gépjárművek tekintetében, amelyeknek a rendeltetése a bizonyos körülmények között munkagépként való használatra is kiterjed, meg kell határozni, hogy azon baleset bekövetkezésekor, amelyben az ilyen gépjármű érintett, e gépjárművet elsődlegesen szállítási eszközként használták-e, mely esetben e használat a „gépjármű forgalomban való részvételének” az irányelv értelmében vett fogalmába tartozhat, vagy munkagépként, mely esetben a szóban forgó használat nem tartozhat az említett fogalomba.** A Bíróság arra a következtetésre jut, hogy a jelen ügy körülményei között úgy tűnik, hogy a traktor használata elsődlegesen annak azon funkciójához kapcsolódik, melyet munkagépként töltött be, nevezetesen a hozzá csatlakoztatott növényvédőszer-permetező szivattyújának működtetéséhez szükséges hajtóerő generátoraként abból a célból, hogy e növényvédő szerrel megpermetezzék egy mezőgazdasági üzem szőlőtökeit. **Következésképpen e használat nem tartozik a „gépjármű forgalomban való részvételének” az irányelv értelmében vett fogalmába.**

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

³ A jelen ügyben a portugál és az észt kormány, Írország kormánya, a spanyol és a lett kormány, valamint az Egyesült Királyság kormánya terjesztett elő észrevételeket.